

Parlamentul României Camera Deputaților

EXPUNERE DE MOTIVE

Asumarea trecutului și transmiterea memoriei se realizează printr-o diversitate de instrumente la nivelul european, istoria fiind principalul mijloc de mobilizare a gândirii critice și de evidențiere a dimensiunii negative a ideologiilor totalitare. Astfel, pentru statele ce au cunoscut regimuri totalitare represive, istoria devine un obiectiv cu caracter anticipativ preventiv.

În consecință, prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare introducerea disciplinei *Istoria totalitarismului în România*, în învățământul preuniversitar, mai precis în clasa a XII-a, ca disciplină obligatorie de studiu, urmând a modifica domeniul de conținut al disciplinei *Istorie*. Prin prisma acestei perspective, această inițiativă vizează și o reorganizare implicită a structurii programei școlare, astfel încât programa pentru clasa a XII-a să inițieze și să aprofundeze cunoștințele privind subiectul totalitarismului în România, iar în anii precedenți să fie studiate subiecte ce țin de perioada anterioară instalării formelor de regim totalitar în România. Ca urmare, *Istoria totalitarismului* din clasa a XII-a vine în completarea și definirea clară a modelului de educație fundamental, esențial în dobândirea culturii libertății, a democrației și a statului de drept.

Măsura propusă vine ca un răspuns la necesitatea de informare și de recuperare a memoriei istoriei recente, resimțită la nivelul tinerei generații care trebuie să perceapă istoria ca un exercițiu de gândire asupra experiențelor traumatizante din trecutul României, evitând astfel istoria de tip discurs unic sau transmiterea fragmentată a acesteia. Motivul pentru care *Istoria totalitarismului* trebuie să constituie o disciplină obligatorie, restructurând astfel programa disciplinei de *Istorie*, constă în necesitatea de asumare a trecutului și de prevenire a unor forme de regim ce își propun anihilarea demnității și a individului.

Parlamentul României Camera Deputaților

Prin furnizarea unor informații clare și complete despre trecutul totalitar al României de către instituțiile de învățământ, generațiile viitoare pot ajunge la un nivel superior de înțelegere a implicațiilor negative ale unui regim totalitar, ceea ce este o condiție de bază pentru alinierea în rândul societăților occidentale cu un trecut îndelungat de stabilitate a democrației. Considerăm educația ca instrumentul necesar pentru a realiza acest obiectiv, pentru că istoria oficială trebuie să se bucure de o anumită impunere față de memoria concurențială, și anume transmiterea unor informații distincte de realitate sau a ceea ce numim „trecuturi utilizabile”. Din acest motiv, este necesar să existe o instituție care să coaguleze viziunile diverse despre trecut și care nu doar să ofere informații, dar să angajeze elevii în dezbaterile despre adevăr. De asemenea, prezenta propunere legislativă este formulată în raport cu problema actuală a decongestionării programei din învățământul preuniversitar, astfel încât scopul nu este acela de a introduce ore suplimentare, dar de a înlocui actuala disciplină de *Istorie* pentru clasa a XII-a cu o disciplină având un domeniu de conținut mai punctat, mai concis și mai important pentru abordarea istoriei recente.

Principiul de baza este reajustarea disciplinei de învățământ atât la necesitățile societății românești, cât și la cerințele europene având în vedere *Rezoluția privind Conștiința Europeană și a Totalitarismului* emisă de Parlamentul European în anul 2009, care subliniază importanța rememorării permanente a trecutului întrucât reconcilierea nu se poate realiza fără adevăr și memorie. Ținând cont de faptul că România se află în continuu proces de consolidare democratică, acest proces nu poate fi însușit în totalitate decât printr-o asumare corectă a trecutului de către tânăra generație, ce poate fi influențată atât de cultura de consum, cât și de numeroasele clișee cu conotație pozitivă privind perioada comunistă.

Parlamentul României Camera Deputaților

Față de cele prezentate, vă supunem spre dezbateră și aprobare prezenta propunere legislativă.

Inițiator

Deputat Ion Cristian Popescu,

